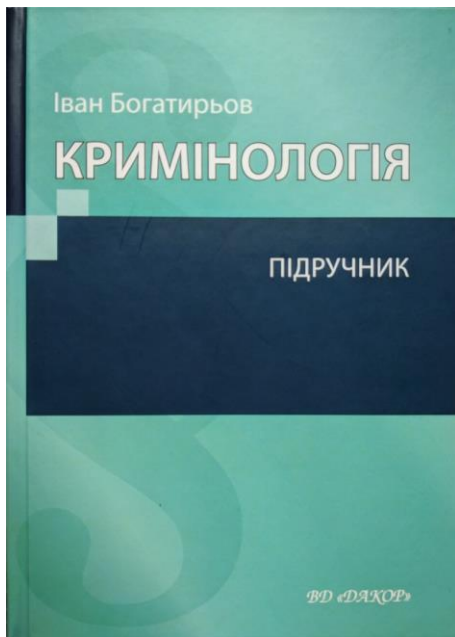

РЕЦЕНЗІЇ

С. Я. Лихова,
доктор юридичних наук, професор

КРИМІНОЛОГІЯ: АКТУАЛЬНЕ ВИДАННЯ ДЛЯ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ¹

Підручник Івана Богатир'ова «Кримінологія» є одним із сучасних фундаментальних видів робіт, у змісті якого автором відображено загальні проблеми злочинності, охарактеризовано особу злочинця, розкрито причини та умови вчинення кримінальних правопорушень у суспільстві, а також сформульовано заходи щодо запобігання злочинності в цілому та окремих її проявів.

Кримінологія у поєднанні зі знаннями з інших предметів, що вивчаються у закладах вищої освіти, є однією з важливих та необхідних навчальних дисциплін для майбутніх фахівців юридичного профілю. Саме в ній можна знайти відповіді на запитання: «чому людина вчиняє злочин», «як запобігти злочинності», «чи здатна держава протидіяти злочинності» і «що треба знати людині, щоб захистити себе від злочинності?»

Вивчення навчальної дисципліни «Кримінологія» передбачає ознайомлення студентів, курсантів та слухачів з основами кримінології, її предметом, методикою, системою, кримінологічною характеристикою та заходами запобігання окремих

видів злочинності, зокрема: злочинності серед неповнолітніх, організованої, корупційної, кіберзлочинності, економічної злочинності, сімейно-побутової злочинності, злочинності в місцях несвободи тощо.

Логічна послідовність та якісність представленого матеріалу гармонійно поєднується з чіткістю наукових визначень, що сприяє швидкому накопиченню та засвоєнню теоретичних знань, ефективному процесу їх подальшого застосування на практиці.

Особливістю рецензованого підручника є те, що акцент зроблено не на інформацію читача про загальновідомі дані, а на отримання нових сучасних знань про злочинність та її види і на підвищення у майбутнього випускника університету правової культури і професійної майстерності. Зазначений підручник складається з двох модулів Загальної і Особливої частин.

У **Загальній частині** (модуль 1) розглядаються теоретичні основи та поняття кримінології. Подано визначення злочинності, розкрито її кількісні та якісні показники. Значна увага в Загальній частині приділяється проблемам детермінації злочинності, особистості злочинця, жертви злочину, механізму злочинної поведінки. Тут також містяться розділи, присвячені методиці кримінологічних досліджень, загальним основам запобігання злочинності, діяльності суб'єктів щодо застосування превентивних заходів її прояву.

В **Особливій частині** (модуль 2) подано кримінологічну характеристику окремих видів злочинів, розкрито їх причини та умови виникнення та заходи з їх запобігання. Це найбільш інформаційно

¹ Богатир'ов І.Г. Кримінологія: підручник / за заг. ред. І. Г. Богатир'ова, В. В. Топчія. – К.: ВД Дакор, 2018. – 352 с.

РЕЦЕНЗІЇ

насичена частина, засвоєння якої потребує ретельної підготовки, аналізу відповідних законодавчих актів, а також знання чинного законодавства.

Заслуговує на увагу той факт, що даний підручник – це не сукупність готових рецептів, як подолати злочинність, він містить не тільки загальні підходи до проблем злочинності, а також практичні та тестові завдання, перелік питань до іспиту (заліку), список рекомендованої літератури. Усе це сприятиме поглибленому оволодінню студентами, курсантами і слухачами кримінологічними знаннями, як під час семінарських та практичних занять, так і самостійної роботи, якій у сучасному навчальному процесі надається важливе значення при вивченні даного курсу.

Мета навчального курсу – надати студентам, курсантам і слухачам, які вивчають курс «Кримінологія», науково-обгрунтоване уявлення про сучасний стан злочинності в Україні та її ціну, про кримінологічні риси особи злочинця і потерпілого, негативні явища і процеси, які її обумовлюють, а також про теорію запобігання злочинності й окремих її проявів.

Вивчення дисципліни «Кримінологія» передбачає досягнення випускником університету такого кваліфікаційного рівня, при якому він повинен:

знати: терміни і поняття кримінологічної науки; методику проведення кримінологічних досліджень; кримінологічну характеристику злочинців; фактори, які обумовлюють існування злочинності в суспільстві, причинно-наслідкові комплекси, які породжують окремі види, групи злочинів та конкретні злочини; комплекс загальносуспільних, спеціально-кримінологічних та індивідуальних заходів щодо запобігання злочинності;

уміти: аналізувати злочинність в окремому регіоні; виявляти причини та умови, які сприяють вчиненню конкретного злочину; організувати та проводити кримінологічні дослідження на окремому об'єкті, території; розробляти й реалізовувати різноманітні заходи запобігання злочинності та окремих її проявів.

Навчальна дисципліна «Кримінологія» вивчається протягом одного семестру та закінчується іспитом (заліком). Засобами діагностики знань студентів, курсантів, слухачів є: 1) усні опитування на семінарських заняттях; 2) підготовка рефератів та доповідей на семінарські заняття; 3) бліцопитування; 4) письмові завдання для поточного модульного контролю; 5) модульна контрольна робота; 6) іспит.

Підготовлений підручник з навчальної дисципліни «Кримінологія» відповідає існуючим вимогам щодо такого виду робіт і може бути рекомендований студентам, курсантам, слухачам закладів вищої освіти, практикам правоохоронних органів та суду, зорієнтує їх на творчу самостійну роботу в пошуках розв'язання проблем щодо запобігання злочинності в Україні.